

HANNIBAL

VÁLEČNÁ MRAČNA

3. DÍL
TRILOGIE

BEN KANE

VYŠEHRAĐ

Hannibal: Válečná mračna

Třetí díl trilogie

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Ben Kane
Hannibal: Válečná mračna – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

HANNIBAL

VÁLEČNÁ MRAČNA

BEN KANE

HANNIBAL

VÁLEČNÁ MRAČNA

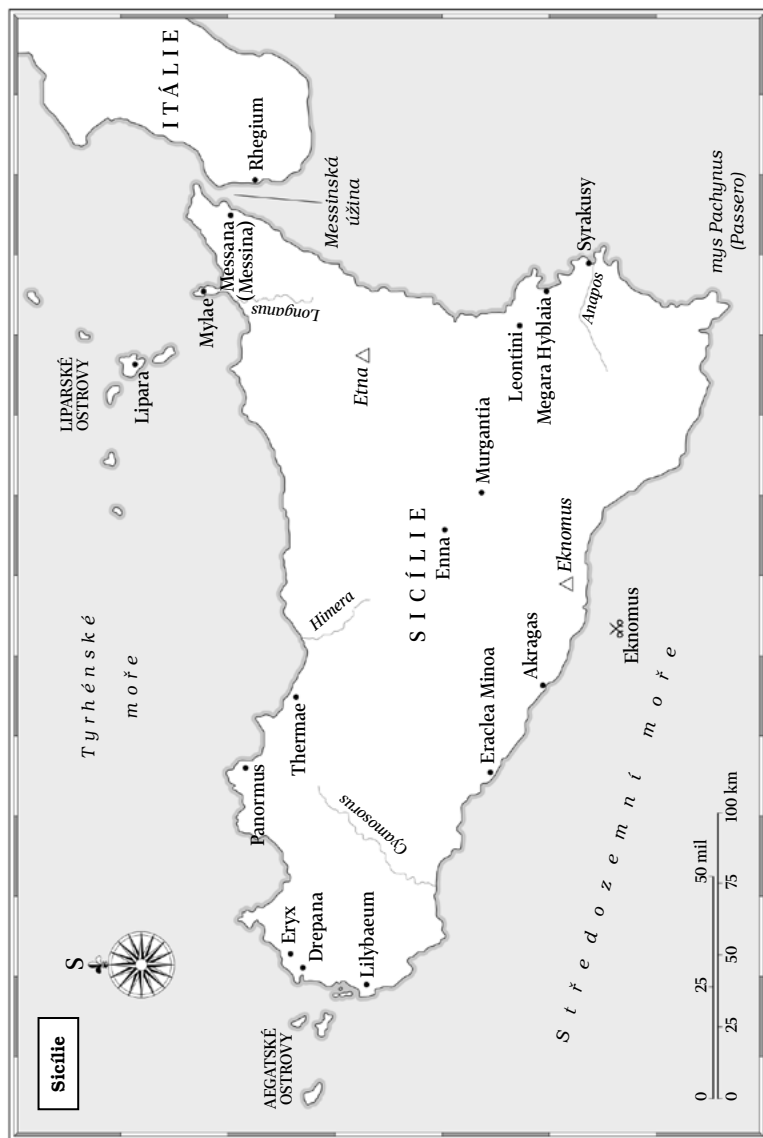
VYŠEHRAĐ

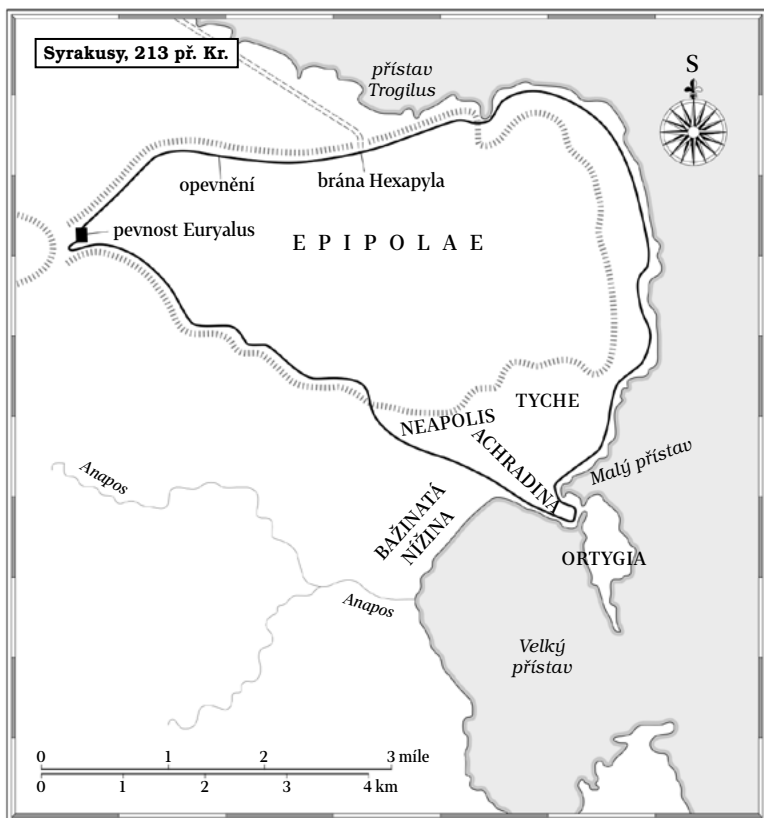
Copyright © Ben Kane, 2013
First published as Hannibal: Clouds of War in 2014
by Preface Publishing, an imprint of Cornerstone.
Cornerstone is part of the Penguin Random
House Group of companies.
Translation © Jaroslava Hromadová, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7601-998-0
ISBN e-knihy 978-80-7601-999-7 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-267-3001-9 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-267-3002-6 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

*Kamarádům Camille a Euanovi, které jsem poznal
v Northumberlandu, když jsem prožíval nelehké období.
Už je to víc než deset let a pořád jste mými přáteli.
To hovoří za vše.*

PROLOG

Apulie, jižní Itálie,
léto roku 216 před Kristem

Poté, co Hannibalova armáda s převahou zvítězila nad víc než osmdesáti tisíci Římany, nechal generál své vojáky odpočívat noc, den a další noc. Bylo to správné rozhodnutí, uznal Hanno, když si prohlížel tváře důstojníků a kmenových náčelníků. Sešlo se jich asi padesát. Byli mezi nimi Kartaginci, Numidijci, Iberové a Galové. Sice si z obličejů a rukou smyli krev a možná se i trochu prospali, ale všichni do jednoho vypadali zničeně. Vyčerpaně. Bez energie.

Hanno, štíhlý mladý voják s hustými černými vlasy, se cítil stejně. Není divu. U Kann bojovali celý den pod rozžhaveným letním sluncem. Přestože Římané prohráli, vraždění a nelítostný masakr pokračoval až do tmy, protože se z nepřátelského obklíčení nedalo uniknout. Těla kartaginských vojáků i jejich koní byla celá zborcena krví. Ze strnišť, která tu byla ještě za úsvitu, se stala krvavá pole.

Ti, co přežili, netrpěli pouze fyzicky. Dvacet stadií od nich leželo víc než padesát tisíc mrtvých Římanů a příštího rána se nedočká ani osm tisíc Hannibalových mužů. Toho dne zemřel i Hannův otec Malchus a Hanno se snažil nedat na sobě znát, jak moc ho to bolí.

O někoho blízkého přišla i většina mužů kolem něj. A pokud ne, určitě viděli umírat své přátele a druhy. Přesto ty oběti stály za to. Řím utrpěl největší porážku v dějinách. Z jeho stálé armády zbyla třetina, padl jeden konzul a mnoho set příslušníků vládnoucí třídy. Zpráva o této katastrofě děsila obyvatele po celé Itálii. Ačkoli se to zdálo nepravděpodobné, Hannibal porazil

největší vojsko, jaké kdy římská republika shromáždila. Co bude následovat? Tuhle otázku si všichni kladli od chvíle, co dostali rozkaz shromáždit se na otevřeném prostranství před generálovým stanem.

Hanno se podíval na staršího bratra Bostara. „Netušíš, co nám chce říct?“ zašeptal.

„Na to si můžeš odpovědět sám.“

„Doufejme, že vydá rozkaz k postupu na Řím,“ ozval se Sapho, nejstarší ze sourozenců. „Jen ať to mizerný město lehne popelem.“

Hanno sice neměl se Saphem nejlepší vztahy, ale přál si to taky. Vzdali by se, kdyby se armáda, která je právě tak drtivě porazila, objevila před branami Říma?

„Nejdřív ze všeho musíme přesunout tábor dál od bojiště,“ ušklíbl se Sapho. „Z toho smradu je mi nanic.“

Hanno jen přikývl. Všudypřítomný zápach rozkládajícího se masa ještě zhoršovalo letní vedro. Avšak Bostar byl jiného názoru. „Hannibal se stará o důležitější věci, než je váš citlivý nos.“

„Byl to vtip. Něco, čemu ty nerozumíš,“ zavrčel Sapho.

Hanno se na bratry zamračil. „Tak dost. Už přichází.“ Scutariové v černých pláštěnkách, kteří sloužili jako generálovi osobní strážci, se postavili do pozoru.

Vzápětí vyšel ze stanu na ranní slunce Hannibal. Unavení důstojníci ho hlasitě vítali. Hanno i oba bratři křičeli ze všech sil. Tohle je muž, kterého stojí za to následovat. Muž, který vedl armádu tisíce stadií z Hispánie přes Galii až do Itálie, aby pokořil Řím.

Hannibal byl v plné zbroji. Fialovou tuniku zakrýval vyleštěný bronzový pancíř, slabiny mu chránily vrstvené látkové *pteryges*. Na hlavě měl jednoduchou helénskou přilbici, přes pravé oko fialovou pásku. Neměl štít, ale do pochvy si zasunul *falcatu*. I on působil unaveně, ale když uslyšel, jak ho důstojníci vřele vítají, potěšilo ho to. Levé oko mu zářilo. Rozkročil se a zvedl ruce.

Všichni se okamžitě ztišili.

„Už vám to došlo?“ zeptal se.

„Co, pane?“ otázal se Sapho a potutelně se usmíval.

Ozval se hlasitý smích a Hannibal radostně přikývl. „Myslím, že ty to víš, synu Malcha.“

„Už nám to začíná docházet, pane,“ opáčil Sapho.

Všichni souhlasně zamručeli. Hanna napadlo, že před bitvou nikdo nepochyboval o tom, že Hannibal je vynikající taktik, ale teď jim připadal skoro jako bůh. Padesát tisíc jejich vojáků se postavilo dvojnásobné přesile Římanů a porazili je na hlavu.

„Pokud bych na to zapomněl, pane, ten puch mi připomene, kolik nepřátel jsme pobili,“ dodal Sapho.

Další výbuch smíchu.

„Neměj obavy, už brzy tábor přestěhujeme,“ uklidnil ho Hannibal a smích utichl.

„Kam, pane? Na Martovo pole před Řím?“ křikl Hanno a potěšilo ho, že mnozí důstojníci spokojeně přikývli. Včetně velitele Hannibalova jezdeckta Maharbala.

„Vím, že si to většina z vás přeje,“ odpověděl Hannibal. „Jenže tohle já nemám v plánu. Do Říma je to skoro dva a půl tisíce stadií. Muži jsou vyčerpaní. Obilí by nám nevydrželo ani na cestu, tak jak bych tam nakrmil vojáky? Římské hradby jsou vysoké a my nemáme žádné obléhací stroje. Kdybychom zůstali stát před branami – s prázdnými žaludky –, zezadu by na nás zaútočily další legie. Potom by nám nezbylo než ustoupit, protože jinak bychom uvízli mezi nimi a posádkou města.“

Hannibalova slova na všechny zapůsobila jako studená sprcha a Hanno měl po náladě. Z výrazů tváří kolem sebe a z tlumených slov, která si vyměnili jeho sousedi, pochopil, že pociťují stejné rozčarování.

„Nemuselo by to tak dopadnout, pane,“ ozval se Maharbal.

Všichni překvapeně ztichli.

„Porazili jsme Římany už třikrát, pane,“ pokračoval. „Napráskali jsme jim u Trebie, Trasimenského jezera a taky u Kann. Už teď přišli nejmní o sto tisíc mužů. Jenom bohové vědí, kolik mezi nimi bylo příslušníků třídy jezdců a senátorů, ale určitě jich byla spousta. Můžeme klidně projít jejich zemí, pálit a plnit. Jestli vyrazíme na Řím, budou škemrat o mír. Tím jsem si jistý.“

„Přesně tak,“ podpořil ho Sapho.

Opět se ozval hlasitý souhlas.

Maharbalova slova zněla přesvědčivě, jenže Hanno měl v živé paměti, jak se jeho římský kamarád Quintus, kterému bylo tehdy teprve šestnáct, sám statečně postavil třem ozbrojeným banditům. Určitě to byl jeden z nejhouževnatějších

a nejstatečnějších mužů, jaké Hanno v životě potkal, což nebylo u Římanů nic výjimečného. Během té předvčerejší bitvy mnoho legionářů pokračovalo v boji, i když bylo jasné, že prohráli.

Hannibal si zamyšleně přešel prstem po rtech. „Jste si opravdu tak jistí?“ řekl nakonec a díval se přitom na Maharbala a na Sapha.

„Ano, pane. Kdo by dokázal po takový porážce, jakou jsme jim uštedřili před dvěma dny, pokračovat v boji? Nikdo,“ prohlásil Sapho.

„Má pravdu,“ ozval se jeden důstojník. „Jo, má,“ zamumlal další.

Jestli je Quintus naživu, nevzdá se a bude se rvát do posledního dechu, pomyslel si Hanno smutně. Radši by bojoval na život a na smrt, než by se vzdal.

Hannibalovo jasné oko spočinulo na Saphovi. „Maharbal ví o naší první válce proti římské republice všechno, ale co ty?“

„Já taky, pane. Otec mi o tom vyprávěl, když jsem byl malý.“

„Pověděl ti taky o případech, kdy Římané ztratili loďstvo a jejich pokladnice zely prázdnotou?“

Sapho si na to vzpomněl a začervenel se. „Ano, pane.“

Vybavil si to i Hanno.

„Všichni normální lidi by po takových katastrofách uznali porážku. Jenže římstí šlechtici prodali svá panství a přispěli na stavbu nových lodí. Válka pokračovala, protože ti paličáci nehodlali uznat, že prohráli. A všichni víme, jak ten konflikt dopadl.“

Zazněly připomínky o reparacích a ztrátách území.

„Ale Římané nikdy neprohráli tak jako tady, pane,“ namítl Sapho.

„To je pravda,“ uznal Hannibal. „A proto doufám a očekávám, že budou žadonit o mír. A s tím vědomím, Carthalo,“ ukázal na důstojníka jezdeckta, „zítra vyšlu do Říma vyjednavče, aby doručil senátu naše podmínky.“

To by mohlo vyjít. „Jaké podmínky, pane?“ zeptal se Hanno.

„Řím se skloní před mocí Kartága. Vráti nám Sicílii, Sardinii a Korsiku a uzná naši převahu na mořích na západ od těchto ostrovů. Pokud republika naše podmínky nepřijme, pak, bohové jsou mi svědky, její obyvatelé zažijí peklo, proti kterému bude tahle bitva jenom hašteření. A neřímské národy, které se přidají na naši stranu, vezmeme pod svou ochranu.“

Maharbal zavrtěl hlavou, ale většinu ostatních důstojníků to viditelně potěšilo. „Tyhle požadavky jsou dost rozumné,“ uznal Bostar. „Ale víte jistě, že to Řím pochopí?“

Už nějakou dobu Neřimany propouštěli, ale Hanno Hannibalův návrh tehdy úplně nedocenil. „Vy chcete republiku rozprášit, pane?“

„To chci. Není to tak dávno, co si Řím podmanil Samnity, Osky a Brutty. Chci jim dát svobodu. Jako spojenci Kartága si budou sami rozhodovat o svém osudu. Většina z vás to ještě neví, ale vůdci některých měst, například Capuy, už vyjádřili ochotu odtrhnout se od Říma.“

U důstojníků to vyvolalo hlasitou odezvu.

Sapha to evidentně zklamalo, ale Hanno si toho nevšiml. Vždycky toužil po tom, aby rozdrtili Řím, ale měl ještě jeden důvod, proč si přál, aby válka skončila. Vybavil si Quintovu sestru Aurelii. Kdyby se přestalo bojovat, mohl by ji najít. Ta vyhlídka ho zahřála u srdce. *Ať Řím uzná porážku. Ať zavládne mír*, pomodlil se v duchu.

„Pane, nebylo by lepší, být důraznější? Co kdybyste mě a jezdecktvo vyslal napřed?“ zeptal se Maharbal dychtivě. „Než ti psi zjistí, že se blížíme, budeme u nich. Mohl bych doručit váš vzkaz s tisícem jezdců v zádech. Vy a zbytek armády můžete vyrazit za námi. Kdyby Římané do té doby s podmínkami nesouhlasili, váš příchod by je donutil změnit názor.“

„Já mám stejný názor, pane,“ ozval se Sapho. „Měli bychom vyrazit na Řím.“

„*Měli bychom?*“ Hannibal si chvilku Sapha prohlížel se sevřenými rty. Sapho jeho pronikavý pohled dlouho nevydržel. Pak Hannibal pohlédl na Maharbala a jeho výraz změkkl. „Už jsem se rozhodl. Mou zprávu odveze do Říma Carthalo a jeho druhové. Vojáci i tvoji jezdci si musí odpočinout. A já jim to umožním.“

„Je pravda, že bohové svou přízní člověku neplývají,“ prohlásil Maharbal vážně. „Ty víš, jak dobýt vítězství, Hannibale, ale nevíš, jak ho využít.“

ČÁST PRVNÍ

KAPITOLA I.

O dva a půl roku později... *Apulie, konec zimy*

Bylo svěží ráno. Od moře, které leželo asi stovku stadií směrem na východ, foukal chladný mírný vánek. Hanno byl velice rád, že to nejhorší zimní počasí už pominulo. Pár posledních měsíců sice nebyla příliš velká zima, ale stejně se mu stýskalo po teple u nich doma v Kartágu. Bylo příjemné cítit na tváři sluneční paprsky, což signalizovalo, že se příroda začíná probouzet k životu.

Muttumbaala našel jako vždycky mezi Libyjci z jeho falangy. Když jeho zástupce nespal, byl se svými muži. Protože neměl ženu ani rodinu, znamenali pro něj všechno a pečlivě se o ně staral. Nikdo Muttovi neříkal jeho plným komplikovaným jménem, snad kromě jeho matky, pomyslel si Hanno škodolibě. Pro všechny byl jeho zamračený zástupce jen Mutt. Byl to výborný důstojník a mnohokrát Hanna vytáhl z bryndy, nejednou mu dokonce zachránil život.

Mutt cvičil s muži na otevřeném prostranství vedle tábora. Tenhle zvyk Hannovi připadal legrační. Libyjští vojáci patřili k Hannibalovým nejdrsnějším veteránům, kteří skvěle ovládali svoje řemeslo. Jako profesionální vojáci s ním putovali z Kartága do Hispánie, odtud do Galie, přes Alpy a do Itálie. Zvítězili v tolika bitvách, že si ani nepamatovali, kolik jich bylo. Přesto Mutt trval na pravidelném výcviku a pochodování. „Pane, když je necháte moc dlouho sedět na zadku, zrezivějí,“ namítal, když Hanno jeho taktiku zpochybnil. Postupem času ale musel Hanno vzhledem k situaci, v níž se nacházeli po bitvě u Kann, uznat, že Muttův přístup byl správný. Občas se sice vyskytla

nějaká menší potyčka, ale většinou zůstávali v táboře. Vyráželi, jen aby chránili sprátená města před římským vojskem, které je ohrožovalo, ale díky jejich pověsti nelítostných bojovníků se římské legie obvykle stáhly bez boje. Na své straně měli rozsáhlé oblasti jižní Itálie, a tak se bojovalo jenom zřídka. Bohužel to neznamenal, že vyhráli válku. Zdaleka ne, pomyslel si Hanno trpce. Spousta spojenců zůstala věrná Římu, i když byli obklíčeni těmi, co stáli na straně Kartága.

Capua byla Hannibalův spojenec, ale okolní města nikoli. V duchu si vybavil Quintovu sestru Aurelii, jak vypadala, když ji viděl nedaleko Capuy naposled, a srdce se mu sevřelo. Od té doby neměl příležitost najít ji a nejspíš ji už nikdy neuvidí. Určitě na něj dávno zapomněla.

Když zahlédl zaprášeného jezdce, který mířil k táboru, nálada se mu ještě zhoršila. „Kdo bude prosit o pomoc tentokrát?“ otázal se nahlas.

Mutt ho uslyšel a odpověděl: „Bude to jako vždycky, pane. Před našimi branami stojí římské vojsko. Potřebujeme vaši pomoc. Pospěšte si.“

Hanno se zasmál a řekl něco, co by přiznal jen málokomu. „Někdy mi připadá, že Kanny nestačily. Kéž by nás jejich nová legie zaměstnaly. Nakopeme jim prdel.“

Mutt si odplívl. „Divil bych se, kdyby provedli stejnou hloupost.“

Má pravdu, zlobil se Hanno v duchu. Od Kann jejich nepřátelé shromáždili a vycvičili víc než deset nových legií. Měli na poloostrově dvě konzulární legie, což stačilo na to, aby byli vojensky silní a přitom neztratili schopnost rychle se přemísťovat a porážet města a národy, které se od republiky odvrátily.

„Kanny jim uštědřily pořádnou lekci, pane.“

„Jsou to proradný psi.“ Hanno věděl moc dobře, jak to probíhá. Když se Hannibal pokusil legiím postavit nebo je vyprovokovat k pronásledování, stáhly se nebo ustoupily do hor, kde Kartagincům nebyla jejich obrovská převaha jezdců k ničemu. Už poněkolikrát si připomněl Maharbalovo varování těsně po Kannách. Nerozhodl se jejich generál špatně, když vydal rozkaz netáhnout na Řím? Hanno si tím nebyl jistý a nezmínil by se o tom živé duši kromě Mutta a Bostara. Považoval by za zradu, kdyby o tom pochyboval, a kromě toho vlastně nikdo

nezná správnou odpověď. Bylo zbytečné mudrovat nad tím, co by kdyby. Nemá smysl babrat se v minulosti. Musí se věnovat současnosti. „Snad neděláme chybu. Hannibal je neporazitelný. Od Kann je to pořád stejný.“

„Omluvte mě, pane.“ Mutt si všiml něčeho neobvyklého, a tak se vrátil ke svým mužům, aby jim vydal rozkazy.

Hanno se znovu zamyslel. V Hispánii se situace nevyvíjela tak dobře, jak se čekalo. Po porážkách Kartaginců se mnohé kmeny přiklonily na stranu Říma. Sicílie k nim naštěstí nepatřila. Tam mělo Kartágo nové silné spojence. Dva šlechtici ze Syrakus, Hippokrates a Epicydes, kteří bojovali s Hannibalem, a on je následně poslal na ostrov vyvolat nepokoje, nedávno obsadili těžce opevněné Syrakusy. Tento úspěch přerušil padesátiletou podporu Říma a nejspíš umožní jejich další pomoc ostrovu. Hanno se modlil, aby syrakuské a kartaginské jednotky na Sicílii zvítězily. Tím by Hannibal získal velice potřebné posily.

Válka nás přivedla z jednoho konce Itálie na druhý, napadlo ho. Sáh si pravou rukou na krk a prsty zasunul pod šátek, který mu zakrýval jizvu. To zranění utrpěl coby vězeň ve Victumulích, tisíce stadií na sever. Římský důstojník Pera, který mu to způsobil, byl sadistická svině. Tu krysu určitě zabili během útoku na město, ale Hanno litoval, že nemohl na vlastní oči vidět, jak se poroučí na onen svět. Kartaginec Bomilcar, který tehdy Hannovi zachránil život, byl potom zařazen do jiné libyjské falangy. Přežil boje u Trasimenského jezera a Kann i další postup. Hanno si vyčítal, že s ním nezůstal ve spojení. Musí ho večer vyhledat. A vezme s sebou džbán dobrého vína.

Ale teď už spěchal za Muttem. Příštích pár hodin se společně potili a křičeli na vojáky a účastnili se i složitějších manévřů. Než skončili, Hanno zapomněl na Aurelii i na starosti ohledně tažení. „Mutte, dneska večer půjdeš se mnou,“ prohlásil, když vedli vojáky zpátky do tábora.

„Kam, pane?“

I po tak dlouhé době se Mutt pokaždé zděsil, když se k němu velitel choval kamarádsky. Mnohokrát svému zástupci řekl, ať si tím neláme hlavu, ale ten byl neústupný. „Chlapi potřebujou vědět, že mezi náma dvěma je rozdíl, pane, stejně jako mezi mnou a jimi,“ namítl. Byl tvrdohlavý jako mezek, a tak mu to Hanno nevymlouval.

„Chtěl bych najít Bomilcara. Toho, co mě zachránil z kobky ve Victumulích,“ dodal, když viděl, že Mutt neví, o koho jde. „Neviděl jsem ho už měsíce. Bylo by fajn dát si s ním trochu vína. Uvítal bych tvou společnost. On jistě taky.“

„Teda, pane, to zní...“ Mutt se zarazil, když kolem nich projížděla jednotka numidských jezdců, jenom v tunikách bez rukávů jako vždycky, „... fakt dobře,“ dopověděl.

„Výborně.“ Hanno ho poplácával po rameně. Cítil, že to bude příjemné setkání. I když během těch vzácných příležitostí, kdy Mutta přemluvil, aby se s ním napil, to nikdy dobře nedopadlo. Nevadilo by mu, kdyby to i tentokrát skončilo stejně. V tuhle chvíli byl klid, a tak by žádný vyšší důstojník neměl mít problém s tím, kdyby Hanno zůstal druhý den v posteli a kurýroval se.

Vtom si všiml, že k nim míří Sapho, a měl po náladě. Možná že žádný vyšší důstojník by nebyl proti, ale jeho nejstarší bratr, který měl stejnou hodnost, by zaručeně proti byl. Od dětství se k Hannovi choval jako jeho poručník. „O dnešním večeru ani slovo,“ zasyčel proto Muttovi do ucha.

Mutt znal Hanna moc dobře. „Mlčím jako hrob, pane.“

„Nazdar, bratře,“ křikl Sapho. „Rád tě vidím.“

„Já tebe taky.“ Hanno se usmál, ale nebylo to upřímné. Občas s bratrem sice vycházel, ale vadilo mu, že nikdy nedokáže dopředu odhadnout, která stránka bratrovy povahy má zrovna navrch. Jestli sarkastický, bezohledný Sapho, kterého podezíral, přestože mu chyběl důkaz, že ho téměř nechal utopit v bahnitém rybníku v Etrurii, nebo milý, ohleduplný Sapho, co přinesl víno a prozradil mu, co má Hannibal v plánu, jako před bitvou u Trasimenského jezera.

„Trénuješ svoje vojáky?“ zeptal se Sapho.

„Jasně.“

„Moji se jdou proběhnout s mým zástupcem na okruh dlouhý sto stadií.“

Hanno zaslechl, jak Saphovi vojáci začínají reptat, sotva se k nim donesla jeho slova. „Máš pro to nějaký zvláštní důvod?“

„Tloustnou z toho, jak se jenom povalují, nic nedělají a pijou. Nejvyšší čas, aby se dostali do kondice.“

Hanno poplácával bratra škodolibě po břiše, které nebylo tak ploché jako dřív. „Neměl bys být s nima?“ Slyšel, jak si Mutt odfrkl, ale rychle to zamaskoval kašlem.

Sapho na něj vrhl vztekly pohled. „Jsem v kondici jako vřdyc-ky, ty drzouně.“

„Jasně že jsi,“ uklidňoval ho Hanno a napadlo ho, že měl radši mlčet. Zbytečně se rozčiluje. Naštěstí to Sapho nechal být.

Cestou zpátky jen tak tlachali, dokud velkou bránou nevešli do mohutného hliněného opevnění. Hanno byl rád, že ho Sapho nevyhledal kvůli něčemu konkrétnímu, a tak se pomalu uklidňoval. Dokonce uvažoval – samotného ho to překvapilo –, že Sapha pozve ten večer na víno taky, ale všiml si, že k nim míří Bostar s několika důstojníky. Polekal se. Pokaždé, když se ti dva bratři setkali, hrozil nějaký malér.

Naštěstí tentokrát zavládla družná nálada. Bostar představil své druhy, dva velitele falangy, které Hanno trochu znal, ale Sapho je vítal jako dávno ztracené kamarády. Pětice si povídala o běžných věcech – o počasí, o kondici mužů, o nedostatečné stravě, jestli už někdo na vlastní oči viděl římské vojsko, kde by je nepřítel mohl nejspíš napadnout... Všechno bylo v pohodě, dokud se Sapho nezmínil, stejně jako před chvílí Hannovi, o tom, že jeho muži si potřebují zlepšit kondici, protože moc pijí. Bostar nelenil, ukázal Saphovi na břicho a prohlásil: „Jestli mě nešálí zrak, bratře, tak jsi docela přibral.“

Sapho se rozzuřil. „Co to žvaníš?!“

Bostar, který byl pořád štíhlý jako lovecký pes, pokrčil rameny. „Narostlo ti panděro. Taky by ti neuškodila trocha pohybu.“

Sapho se na něj díval podezíravě. Otočil se k Hannovi a zase zpátky. „Vy dva jste mě pomlouvali, že jo? Posmívali jste se mi.“

„Nepomlouvali,“ odpověděl Hanno opravdě.

„Neřekli jsme o tobě jediný slovo,“ přidal se Bostar a trochu se přitom ušklíbl. Hanna to dopálilo. Teď nebyla vhodná chvíle popichovat Sapha kvůli něčemu tak malichernému. Dalším dvěma důstojníkům bylo trapně.

Sapha pochopitelně Bostarův výraz podráždil. „Tak proč ten úšklebek?“

„Přísahám, že jsme o tobě vůbec nemluvili,“ potvrdil Hanno vztekly, že se to tak zvirtlo.

„Nelžeš?“ Vypadalo to, že jim Sapho uvěřil, ale stejně vrhl na Bostara nenávistný pohled. „Akorát sis ze mě musel dělat blázny před svými kamarády, co?“

„Kdybych byl já tlustý, choval by ses stejně,“ odsekl Bostar.

„Seru na tebe,“ zavrčel Sapho. Než mu v tom mohl někdo zabránit, popošel blíž a praštil Bostara pěstí do brady, až mu hlava klinkla dozadu. Bratr zavrával a padl na záda. Sapho do něj začal kopat a dupat po něm okovanými sandály. „Pořád si myslíš, že jseš lepší než já, že jo?“ zařval, až mu od úst odletěla slina. „Ale nejseš.“

Hanno se vrhl mezi Sapha a sténajícího Bostara. „Necháš ho!“

Sapho jako by neslyšel. Obrovskou silou Hanna odstrčil, ale ta chvílička Bostarovi stačila, aby vstal. Rozzuřeně zařval, vrhl se na Sapha a chytil ho v pase. Oba dopadli do bláta a bušili do sebe jako smyslů zbavení. Hanno je s hrůzou sledoval stejně jako Bostarovi druhové a Mutt. Nečinný ale zůstal jen chvíli. Tohle musí zastavit. Když nic jiného, byl by to špatný příklad pro vojáky, vidět důstojníky, jak se rvou.

„Pomoz mi je roztrhnout,“ přikázal Muttovi. „Ty chyť Bostara, já se postarám o Sapha.“ Přiblížil se k rozzuřené dvojici a chytil Sapha za máchající ruku. Snažil se bratra odtáhnout a přitom se mu podařilo zmocnit se i jeho druhé ruky. Obě pěstě mu pak tiskl na hrudník. Sapho plival a nadával, ale nedokázal se vysvobodit. Nezabránilo mu to ale nakopnout Bostara, který pořád ležel bezmocný pod Muttem. Bostar zasténal a Sapho se zachechtal. „Jak se ti to líbí, ty špíno?“

Hanno táhl Sapha pár kroků dozadu. Ten vyjekl bolestí.

„Bohové, moje ramena!“ postěžoval si.

„Dobře ti tak.“ Hanno ho stiskl pevněji a odtáhl ho ještě kousek dál. Sapho chtěl něco říct, ale Hanno už toho měl dost. „Drž hubu!“ Podíval se přes Saphovo rameno na Muttu. „Mutte?“

„Pane?“

„Máš Bostara pod kontrolou?“

„Ano, pane.“

„Dobře. Musí slíbit, že se už nebude rvát. Pak ho můžeš pustit. Když to neslíbí, drž ho dál. Tohle musí skončit. Slyšíš mě?“ zasyčel Saphovi do ucha.

„Já...“ zavrčel Sapho.

„Ne, Sapho, nebudu to poslouchat. Jsi dospělej chlap a důstojník, žádnéj malej kluk.“ Když se nedočkal odpovědi, stiskl bratra vši silou a ruce mu tlačil nahoru a dozadu. Bratr jen sykl bolestí. „Rozuměls?“ naléhal Hanno.

„Dobrá, tak jo,“ zabručel Sapho nevrle.

„Bostar souhlasí,“ hlásil Mutt.

„Tak ho pusť.“ Hanno uvolnil stisk a nechal Sapha o krok ustoupit. Sám se postavil mezi oba pořád ještě rozružené bratry. Bostar se na něj podíval překvapeně a na Saphovi bylo vidět, jak to v něm vře. Hanno byl tak rozzlobený, že mu bylo jedno, co si bratři myslí. „Jste hanbou svých postavení. Vyšší důstojníci a rvou se před prostými vojáky jako dva ožralové. Hannibal by vás za tohle měl nechat zmrskat. Mám sto chutí udělat to sám.“ Oba se chystali něco říct, ale Hanno ještě neskončil. „Otec sice už nežije, ale to neznamená, že vás shora nesleduje s odporem. Jste poslední z naší rodiny. Vyčinil by vám, že máme bojovat s Římany, a ne proti sobě. Nemám pravdu?“ Upřeně se na ně zadíval.

„Máš,“ zamumlal Bostar po chvilce.

„Sapho?“

„Ano, nejspíš jo.“

„Tak se chovej jako chlap, a ne jako děčko.“

Sapho zrudl, ale mlčel.

„Chci, abyste přísahali, že váš spor tímhle skončí,“ poručil jim.

Bratry to očividně rozladilo. „A jestli neposlechnu?“ zeptal se Sapho.

„Bohové jsou mi svědky, že to řeknu Hannibalovi,“ pohrozil jim Hanno.

Bostar vzdychl. „Přísahám.“

„Náš malý bratříček už je úplně dospělý,“ zamumlal Sapho.

„Jaká je tvoje odpověď?“ vyštěkl Hanno.

„Taky přísahám,“ slíbil Sapho potichu.

Hanno nevěřil výrazu v Saphových očích, ale ustoupil. Pustil jílec meče, který bezděčně sevřel v ruce. „Přísahaňte,“ přikázal jim.

Oba pak postupně přísahali ke všem kartaginským bohům, že navždycky pohrbí svou nevraživost. Když skončili, zadívali se tázavě na Hanna. Chtějí vědět, jestli jsem spokojený, uvedomil si, zaskočený tou obrovskou změnou v jejich vzájemném vztahu. Před chvílí byl nejmladší bratr, na nejnižším stupni hierarchie. A teď se zachoval tak, jak by se nejspíš zachoval

jejich otec, a oni to přijali. „Tak dobře.“ Otočil se k Muttovi. „Už jsme se tady dost zdrželi. Ať vojáci znovu nastoupí a připraví se k odchodu.“

Mutt zařval rozkaz a vojáci doprovázeni třemi bratry odcházeli. Hanno byl na sebe pyšný. Sice se teprve ukáže, jestli Bostar se Saphem dodrží slovo, ale vyřčená přísaha by jim měla zabránit znovu se porvat. Aspoň v dohledné době. Napadlo ho, jestli se mu Sapho za to ponížení pomstí. Jestli ano, on bude připravený. Jako už je nějakou dobu. „Pochodem v chod!“ křikl.

„Stát!“ zvolal kdosi.

Hanno se domníval, že to byl jeden z bratrů, a tak si toho nevšímal a šel dál. Mutt s vojáky za ním.

„ŘÍKÁM STÁT!“ zopakoval ten hlas.

Když si Hanno uvědomil, že to musí být někdo jiný, okamžitě se zastavil.

Neznámý voják, který stál kousek od nich, si stáhl z hlavy kapuci pláštěnky. Byl jednooký, měl široká ramena a vousy.

Všichni vyjekli úžasem.

Hanno se vzpamatoval první. „Pozor!“ vykřikl a napřímil se. „Je tady váš generál.“

Vojáci se postavili do pozoru. Oba bratři a Mutt udělali totéž. Hannibal popošel blíž k nim a tvářil se neproniknutelně. Hanno znervózněl. Generál měl ve zvyku chodit mezi vojáky inkognito, aby zjistil, jaká mezi nimi panuje morálka a jakou mají náladu. Zdálo se ale, že od Kann to nedělá moc často. Až doteď, blesklo hlavou Hannovi. Už si nebyl tak jistý, že se zachoval správně. Hannibal trestal nedostatek disciplíny přísně. *Bohové, co teď asi udělá?*

Bostar ani Sapho se nedívali Hannibalovi do očí, když promluvil: „Vím už dávno o vašich sporech, ale netušil jsem, že je to tak zlý.“

„Pane, já...“ začal Sapho.

„Mlč!“ Hannibalův hlas zazněl jako šlehnutí bičem.

Sapho poslechl.

„Divoký, ale odvážný Sapho. Bostar, taky statečný jako lev, ale poslušnější.“ Hannibal se podíval na Hanna, který by se nejradši propadl. „Štěně, které obvykle dělá, co se mu zlíbí. Ten, který potřeboval nejvíc zkrotit. Aspoň jsem si to myslel.“ Přecházel před nimi a nechal bratry, ať se potí.

„Za normálních okolností bych se o tomhle incidentu nedověděl,“ pokračoval konečně. „Ale byl jsem tady a viděl jsem to.“

Hanno pohlédl bratrům do tváří. Nebyl sám, komu bylo úzko.

„Je to špatné znamení, když se moji dva velitelé falangy rvou jako opilci před bordelem.“

Hanno měl oči upřené do země a moc dobře věděl, že bude muset přijmout trest, který je čeká. I jeho.

„Předpokládám, že přísaha, kterou vás Hanno přinutil vyslovit, by měla zajistit pořádek.“

Všem přítomným se ulevilo, protože takový výsledek nečekali, ale bratři se neodvážili dát si pohov.

„Kdybychom nebyli ve válce, vás dva bych degradoval. *Přijmemšim*.“ Zle se podíval na Sapha a Bostara, kteří se evidentně styděli. „Jenže jsme ve válce a v cizí zemi. Důstojníci vašich kvalit se nedají nahradit.“ Zvedl varovný prst. „Ale tuhle záležitost nelze jen tak přejít. A proto vás, bez ohledu na vaši přísahu, rozdělím. A to napořád.“

Všichni tři se po sobě znepokojeně podívali. Hannibal se zasmál a vůbec to nebyl příjemný smích. „Dostal jsem zprávu, že můj bratr Hasdrubal potřebuje v Hispánii zkušené důstojníky. I když jich sám nemám nazbyt, pár mužů mu pošlu. Bostare, ty budeš jedním z nich. Přepravíš se tam po moři, protože po souši by to trvalo příliš dlouho. Určitě víš, že plavba bude krajně nebezpečná. Dvě z posledních tří lodí, co odpluly z Hispánie, se potopily nebo se jich zmocnili Římané. S pomocí bohů to zvládneš. Až tam budeš, vynasnažíš se, abys pomohl Hasdrubalovi a ostatním generálům porazit nepřitele.“

„Udělám, co je v mých silách, pane,“ slíbil Bostar a odhodlaně přikývl.

„Dobrá.“ Hannibal se otočil na Sapha, který sebou nervózně škubl. „A tebe si nechám u sebe. Nemysli si, že budeš mít lehký život. Nejdřív ze všeho se vydáš s falangou na tříměsíční výpravu po okolí.“

„Děkuju, pane,“ prohlásil Sapho vážným hlasem. „Splníme všechno, co se od nás očekává.“

Proč musel poslat pryč Bostara? zlobil se Hanno. Možná už svého oblíbeného bratra nikdy neuvidí. Na to nechtěl ani pomyslet. Potom se Hannibal soustředil na něj a on okamžitě zapomněl na bratry. Kam pošle jeho?

„A teď ty, nejmladší synu Malcha.“

Hanno cítil srdce až v krku. Trest ho jistě nemine.

„Váš otec vždycky oddaně sloužil Kartágu. Jeho smrt vám pochopitelně způsobila velkou bolest, ale i mně moc chybí,“ pokračoval Hannibal.

„Díky, pane,“ řekl na to Hanno. Zmínka o otcově oběti mu pomohla. Viditelně to potěšilo i Bostara a Sapha.

„Malchus by dnes na tebe byl hrdý. Kolik je ti let?“

„Dvacet tři, pane.“

„Jsi dost mladý, ale už jsi prokázal obdivuhodnou statečnost.“

Hanna uvedla generálova pochvala do rozpaků, až z toho nervózně přešlápl, a vyhrkl: „Dě-dě-kuju, pane.“

„Potřebuju spolehlivého důstojníka, který by splnil nebezpečný úkol. Chtěl jsem tím pověřit někoho jiného, ale po tom, čeho jsem byl právě svědkem, jsem změnil názor. Pojedeš ty.“

Hannovi se rozbušilo srdce ještě rychleji. „Kam, pane?“

Hannibal ztišil hlas. „Na Sicílii.“

„Na Sicílii, pane?“ zopakoval Hanno jako hlupák. Podíval se na Mutta a bolestí se mu sevřelo srdce. Mutt a jeho muži pro něj byli jako rodina. A hlavně, jak se obejde bez svých vojáků? „Kdo bude zatím velet mé jednotce?“ zeptal se sklesle.

„No přece tady Mutt. Copak už to nedělal?“

To Hanna vyděsilo. Věděl generál, že před bitvou u Kann opustil bez dovolení jednotku, aby vyhledal Aurelii? Sklouzl očima z Hannibala na Mutta, který se tvářil jako nevinátko, a zase zpátky.

„Důstojník, co původně vedl tvou falangu, zemřel během přechodu přes Alpy. Mutt se o ně staral, než jsem jmenoval tebe,“ řekl Hannibal.

„Jistě, pane.“ Jak mohl Muttovi nedůvěřovat? Usmál se, jako kdyby Hannibala chápal od začátku.

„Až skončíš výcvik, přijď do mého stanu.“

„Provedu, pane.“ Předpisově generálovi zasalutoval. Byl hrdý, ale i trochu smutný z toho, co ho čeká.

„Odchod.“ Hannibal ho mávnutím ruky propustil, nasadil si kapuci a odešel. Zase z něj byl obyčejný voják.

„Takže vám dvěma se dostalo zvláštního zacházení, zatímco já musím zůstat v Itálii,“ prohlásil Sapho otráveně.

„Zůstáváš s nejvýznamnějším generálem Kartága,“ připomněl mu Hanno.

„Je stejná pocta zůstat s Hannibalem jako být poslán za moře,“ dodal Bostar překvapivě smířlivým tónem. „Hannibal si tě cení. Už to řekl dřív.“

„To je pravda,“ souhlasil Sapho, ale podle výrazu v jeho očích bylo jasné, že lže a bratrovi závidí.

Sapho by nebyl spokojený s ničím, napadlo Hanna. Ulevilo se mu, že bude brzy daleko od nejstaršího bratra, ale zároveň byl smutný, že musí pryč nejen od Bostara, Mutta a svých mužů, ale taky od Sapha. Třeba už je nikdy neuvidí.

„Musíme být spolu, než někteří z nás odjedou. Obětuje bohům na otcovu památku.“ A po krátké odmlce dodal: „A pak se pořádně zlinkujeme.“

KAPITOLA II.

Už se šelo, když Hanno dorazil k Hannibalovu stanu, hlavu plnou myšlenek na Sicílii. Od té doby, co tento rozlehlý ostrov během první války s Římem ztratili, přáli si ho všichni Kartáginci získat zpátky. Koneckonců z velké části patřil Kartágu skoro dvě stě let.

Před generálovým stanem hlídalo šest *scutariů*. Hanno se představil a mohutný *scutarius* ho odvedl dovnitř.

V přepychově zařízeném interiéru si připadal, jako kdyby vešel do domu jednoho z otcových bohatých přátel v Kartágu. Jednotlivé místnosti oddělovaly látkové závěsy, na zemi ležely tlusté koberce a ve větších komnatách visely z tyčí, které podpíraly střechu, bronzové lustry. Byly tam truhlice, křesla, dokonce pohovky z kvalitního tvrdého dřeva.

Prošli rozlehlou zasedací místností, kde si občas spolu s dalšími důstojníky vyslechl od Hannibala rozkazy. Nervozitou se mu svíral žaludek. To, že ho *scutarius* vede do generálových soukromých komnat, byl jen další důkaz důležitosti jeho poslání.

Scutarius se zastavil u poslední přepážky, před níž stál podobný silák s velkou jizvou na nose a podezíravě si Hanna prohlížel. „Přišel za velitelem. Je to Hanno, velitel libyjské falangy,“ představil ho první voják.

Zjizvený Hannovi zasalutoval, jak se od něj očekávalo, ale nedokázal zcela skrýt své pohrdání. Hanno si ho změřil přísným pohledem. Hannibalovi osobní strážci se ke všem kromě generálových nejbližších spolupracovníků, jako byl Maharbal, chovali stejně přezíravě. Zjizvený se obrátil a zavolal: „Pane?“

Zevnitř se ozval známý hlas. „Ano?“

„Je tady velitel falangy Hanno, pane.“

„Pošli ho dál.“

„Můžete dál, pane,“ řekl muž Hannovi o něco přívětivěji. Roztáhl závěs a naznačil mu, ať jde dál. První scutarius se vrátil ke vchodu.

Přestože se Hanno pečlivě oholil, umyl si vlasy a oblékl si nejlepší tuniku, vešel dovnitř s lehkými rozpaky. Hannibal seděl u stolu zády k němu. Pootočil se a usmál se. „Pojď sem a sedni si.“ Ukázal rukou na židli vedle stolu.

„Děkuju, pane,“ řekl Hanno a okamžitě poslechl.

Hannibal na něj upřel své zdravé oko. „Vítej. Dáš si víno?“ zeptal se vlídně.

„Ano prosím, pane.“

„Sosiane, udělej, co je třeba, ano?“

Hanna potěšilo, jak se Sosian – ten s jizvou – rychle proměnil z hrozivého strážce v jejich sluhu. Když oběma nalil, Hannibal pozvedl pohár. „Na tvého otce Malcha. Byl to statečný a oddaný služebník Kartága.“

Hanno těžce polkl. „Na mého otce.“

Napili se. Hanno v duchu poprosil bohy, ať opatrují oba jeho rodiče.

„Na vítězství nad Římany,“ pokračoval Hannibal.

„Na to se rád napiju, pane,“ prohlásil Hanno dychtivě.

„Kéž to nastane co nejdřív.“

Hanno studoval Hannibalovu tvář a snažil se z ní vyčíst, co si o tom myslí. Nepoznal nic, ale neodvážil se zeptat. Dopili a Sosian k nim popošel, aby jim znovu nalil.

„Chutná ti?“ chtěl vědět Hannibal.

„Ano, pane. Je vynikající.“

„Pochází z malého statku nedaleko Kann. Jaká ironie! Moc mi ho nezbylo. Schovávám ho pro zvláštní příležitosti.“

„Rozumím, pane.“ Hanno znovu znervózněl.

Hannibal se zasmál. „Uklidni se. Já tě neukousnu.“

Hanno už zažil Hannibalův hněv. Ale proto tady dnes večer není. Přikývl. „Dobře, pane.“

„Řekni mi, co víš o Sicílii.“

„Je to bohatý ostrov, pane. Otec mi vyprávěl, že tam jsou velké statky a bohatá města.“

Hannibalovo oko zazářilo. „Můj taky. Říkal, že je to obilnice Itálie. Co dál?“

„Leží na trase mezi Afrikou a Itálií, pane. Kdybychom ji ovládli, všechno by bylo mnohem jednodušší. Mohli bychom z Kartága do Itálie dopravovat bez velkých problémů posily a zásoby. Naši vojáci by mohli žít z produkce na ostrově, takže by se nemuseli tak často přesouvat. Problém je, že většinu Sicílie ovládá Řím a zbytek patří Syrakusám, které se už spoustu let s Kartágem nepřátelí. Syrakuský vládce se spojil s římskou republikou před první válkou mezi našimi státy.“ Tady se Hanno trochu zarazil. Věděl, že syrakuský krutovládce Hierón, panující v Syrakusách víc než padesát let, zemřel krátce po bitvě u Kann, ale neznal podrobnosti vzájemných dohod uzavřených od té doby. „Vím, že od Hierónovy smrti tam vládl krátce jeho vnuk. Nedávno jsem se doslechl, že město zřejmě ovládají Hippokrates a Epicydes a že se kloní ke Kartágu. Víc nevím, pane.“

„Není divu, že neznáš nejnovější informace. Vysvětlím ti to. Hierónovu vnukovi Hieronymovi bylo patnáct, když usedl na trůn. Vkládal jsem v něj velké naděje, protože zpočátku se stavěl proti Římu. Zanedlouho se však začal chovat zbrkle a neuváženě. Nejdřív usiloval o spojenectví se mnou, jenže pak začal jednat přímo s vládci v Kartágu.“ Hannibal se zamračil. „Drzé štěně.“

„Na jeho chování jste zareagoval bez váhání, pane. Pamatuju si, jak na Sicílii odjeli Hippokrates a Epicydes. Takže jejich snaha konečně přinesla ovoce?“

„Samozřejmě. To, co jsi slyšel, je pravda. Nejdřív to vypadalo, že nedosáhnou ničeho. Po víc než roce zůstalo pouto mezi Syrakusami a Římem beze změny, navzdory tomu, co s námi předjednal Hieronymus. Jejich příležitost přišla před několika měsíci, když Hieronyma zavraždila klika zrádných šlechticů. Netrvalo dlouho a stejný osud potkal i jeho strýce, který nastoupil po něm, a velkou část královské rodiny. Po tom krveprolití nastalo bezvládí. Hippokrates a Epicydes se snažili tvrdě získat dva z nejdůležitějších úřadů ve městě, které zůstaly po vlně vražd neobsazené, a uspěli. Když jsem se to dověděl, doufal jsem, že ovládnou Syrakusy. Jenže velká část obyvatel je pořád považuje za přivandrovalce, a tak si nezískali dostatečnou podporu. Místo toho se zmocnili města Leontini, ležícího asi dvě

stě stadií na sever od Syrakus. Nebylo to moc moudré, protože to okamžitě upoutalo pozornost Marca Claudia Marcella.“

„To je velitel římského vojska na ostrově, pane?“

„Ano. Po několika týdnech Hippokratovi a Epicydovi z jejich nového působiště vyhnali. Bylo to velké ponížení, a když se vraceli do Syrakus, narazili na početnou armádu místních jednotek, která mířila na pomoc Leontini. Jejich situace vypadala zoufale, ale nakonec jim znovu přálo štěstí. Je zvláštní, jak se tragédie může z neznámého důvodu změnit v úspěch,“ zasmál se Hannibal. „Bohové opravdu dokážou být i šlechetní.“

„Tomu nerozumím, pane.“

„Vojáci v čele armády byli krétští námezdní lučištníci a naštěstí byli příznivě nakloněni Hippokratovi a Epicydovi. Jenže ani to by na přemožení celého syrakuského vojska nestačilo. Bratři se však nezalekli a namluvili zbývajícím vojákům, že Marcellus povraždil obyvatele Leontini. Byla to naprostá lež, ale uvěřili jim. Dokázali přesvědčit osm tisíc mužů, aby se zbavili svých syrakuských velitelů a na jejich místo dosadili je. S tímhle malým vojskem v zádech pak oba zamířili do Syrakus a překvapivě se jim znovu podařilo získat nad nimi moc.“ Hannibal bouchl pohárem o stůl. „Tak to vidíš. Město, tak životně důležité pro Sicílii, zůstalo přesto po celou válku v rukách dvou mužů, kteří nejsou přátelé Říma.“

Hanno z toho byl zmatený. „Nechápu, pane, jak bych mohl pomoci.“

„Vybral jsem tě, protože jsi mi naprosto oddaný.“

Hanna to nečekané uznání potěšilo. „Ano, pane,“ zamumlal dojatě.

„Což nemůžu říct o Hippokratovi a Epicydovi. Oni bojovali na mé straně jedině proto, že doufali, že jim jednou dopomůžu k tomu, aby se stali samovládcí Syrakus. Postaví se na stranu Kartága, když se jim to hodí, ale pokud by se jim to vyplatilo, podřízli by mě. Nebo tebe.“

Hanno už chápal, co má Hannibal za lubem. „Nejsem žádný špeh, pane. Jsem obyčejný voják. Dokážu jenom bojovat. Musí existovat někdo lepší, koho byste tam mohl poslat místo mě.“

„Možná ano, ale potřebuju je tady. Tím nechci říct, že tebe bych tady nepotřeboval,“ dodal, aby Hanna uklidnil. „Ale tvůj zástupce tě v tuhle chvíli snadno nahradí. Jsi zkušený

důstojník, zvyklý velet a rozhodovat v krizových situacích. Hippokrates a Epicydes měli stejnou příležitost jako ty, ale ani jeden se neosvědčil jako opravdu dobrý velitel. Zvládli hodně, ale mám obavy o jejich budoucnost. Ty jim dokážeš pomoci. Jsi chytrý a navíc rozhodný. Dneska jsi to předvedl.“

Po té pochvalě se Hanno znovu začervenál. Byl na sebe pyšný. „Děkuju, pane. Takže chcete, abych jim pomohl vojensky?“

„Ano, něco v tom smyslu.“ Hannibal si všiml, že Hanna zaskočil. „Nepošlu tě tam, jestli se ti do toho nechce. Ptám se tě, protože si myslím, že to zvládneš.“ Upřeně se na něj zadíval a Hanno jeho pohled vydržel.

V té chvíli zapomněl na Bostara i na Sapha. Na Mutta a svoje lidi. „Byla by pro mě čest to udělat, pane.“

Generál spokojeně přikývl. „Chci, abys v Syrakusách sloužil jako moje oči a uši. Shromáždíš informace – o všem, co zvládneš –, a až se naskytne příležitost, pošleš mi zprávu. Hippokratovi a Epicydovi oznámím, že jsi vojenská podpora jejich věci. Pokud to půjde, měl by sis získat jejich důvěru a plně je podpořit v boji proti Marcellovi a jeho legiím. Jakmile z Kartága dorazí posily, což se stane během dvanácti měsíců, bude zapotřebí zařídit, aby vztahy mezi oběma skupinami velitelů byly od začátku přátelské. Až Římané na Sicílii prohrajou,“ tady se Hannibal škodolibě zasmál, „tvým úkolem bude udržet si přízeň Hippokrata a Epicyda. Potom se všichni kartaginští vojáci musí přesunout z ostrova do Itálie, budu ale potřebovat, aby nám Hippokrates a Epicydes poskytli vojáky a zásoby.“ Generál si ho mlčky prohlížel.

Hannovi se rozbušilo srdce. *Bohové, to je pro nás životně důležité. Pro válku. Daleko důležitější než velet falanze.* „Udělám, co bude v mých silách, pane. Nebo při tom zemřu.“

„Jsi správný chlapík.“ Hannibal ho poplácal po rameně. „Doufejme, že uspěješ a přežiješ, aby sis vychutnal plody svojí práce.“ Z ukazováčku pravé ruky si stáhl masivní prsten a podal mu ho. „Pochopitelně ti dám doporučující dopisy, ale tohle poslouží jako důkaz, že jsi ode mě.“

Hanno přijal zlatý prsten s reliéfem ve tvaru lva s posvátnou hrůzou. Byl to jeden ze symbolů, které užívala rodina Barků. Nikdy by ho nemohl ukázat Saphovi. „Já...“ zarazil se, „děkuju, pane.“

„Ať tě na cestě na Sicílii provázejí bohové. Než odjedeš, ještě si promluvíme.“ Hannibal se znovu soustředil na pergamen, který si prohlížel, když Hanno vešel.

Byl propuštěn. Vstal, pevně svíraje prsten v pravé ruce. „Děkuju, pane.“

* * *

Ze stanu vyšel zamyšlený, prsten ho pátil v dlani, a nedíval se na cestu. *Bum.* Narazil hlavou do kohosi. „Omlouvám se. Byla to moje chyba.“ Sotva vyslovil ta slova, rozzářil se, protože poznal Bomilcara.

„Ze všech chlapů v týhle armádě potkám zrovna tebe,“ vykřikl Bomilcar radostně a mnul si čelo. „Moc rád tě vidím. Jak je to dlouho? Šest měsíců?“

„Ještě víc,“ odpověděl Hanno smutně. „To je vtipný, zrovna dneska večer jsem tě chtěl vyhledat.“

„To říkají všichni.“ Bomilcar mrkl, aby dal najevo, že to nemyslí nijak ve zlém. „Čas letí, co? Jak se máš?“

Hanno spustil ruku s prstenem dolů. „Mám se dobře. A co ty?“

„Dobrá. Byls u šéfa?“ Bomilcar kývl hlavou směrem k Hannibalovu stanu.

„Jaks na to přišel?“

„Tváříš se jako chlapi po rozhovoru s ním. Zadumaně,“ odpovéděl Bomilcar škodolibě.

„Posílá mě na Sicílii,“ svěřil se mu Hanno.

Bomilcar jen zvedl obočí. „Tos povýšil.“

„Vypadá to tak.“ Hanna trochu zklamalo, že se Bomilcar nezeptal na podrobnosti. „Taky si tě předvolal?“

Bomilcar přikývl a zašeptal: „Mám jet do Říma.“

Jak se svět změnil, pomyslel si Hanno. Ode dne, kdy nastoupil do Hannibalovy armády, znal jenom boj a bitvy. Teď se zdá, že nejdůležitější je špionáž a intriky. „Chápu to správně, že jako špeh?“

Bomilcar znovu mrkl. „Mám světlou pleť. Po letech v otroctví mluvím latinsky jako domorodec. Kdo by byl vhodnější pro cestu do jámy lvové? Povídá se, že se nás nepřítel snaží zatlačit do nejspodnější části poloostrova. Hannibal chce, abych zjistil, jestli je to pravda.“ Bomilcar se zadíval na slunce. „Už mám

zpoždění. Co si spolu dát dneska večer víno? Povím ti víc a ty mě můžeš seznámit se svým posláním.“

„Na to se těším,“ usmál se Hanno.

* * *

Když Hanno, Mutt a Bomilcar společně ztrestali dvě malé amfory vína, měsíc stál už vysoko na obloze. Hanno se opil a od té chvíle měl rád všechny lidi na světě. Kromě Římanů, uvědomil si matně. Ale ani oni nejsou tak špatní, jak se o nich tvrdí. Žil přece víc než rok s Quintem a jeho rodinou. Nijak se nelišili od něj a jeho rodiny. Žádní netvoři. Nebyli dokonalí, jenom slušní, těžce pracující lidi. Není možné, že by se tak lišili od ostatních. Hanno věřil, že spousta Římanů je v pořádku. A Pera, ten důstojník, který ho mučil ve Victumulích, byl určitě výjimka. Jenže i ti ostatní byli shodou okolností jeho nepřátelé. A taky dost tvrdohlaví. „Proč ti hlupáci nemohli po Kannách uznat, že prohráli?“ zamumlal.

„Takže bychom měli táhnout na Řím,“ poznamenal Bomilcar. „Pak by se vzdali.“

„Opravdu?“ zeptal se Mutt a opovržlivě se upšouknul. Počkal, až se mu přestanou smát, a pak pokračoval: „To si nemyslím. Vzdají se, jedině když je opustí všechna města a všichni spojenci. Teprve až zůstanou sami, zahnaný do kouta, budou prosit o mír.“

„Jenže to musíme nejdřív porazit nepřátele jak v Hispánii, tak na Sicílii,“ podotkl Hanno zachmuřeně, protože si plně uvědomoval obtížnost svého poslání. „Uvolnilo by to dvě naše armády, které by se mohly přesunout do Itálie. Jakmile by dorazily, spojenci Říma by pláchli jako krysy opouštějící potápějící se loď.“

„Jo, to máte asi pravdu,“ souhlasil Mutt a zhluboka se napil.

Jenomže když se to nestalo po Kannách, Hanno začínal mít podezření, že cesta k definitivnímu vítězství bude dlouhá a bolestná. Teď mu ta vyhlídka na vítězství na třech frontách, jak to pojmenoval, připadala skoro nemožná. *Takhle neuvažuj*, napomenul se. „Musíme, sakra, uspět.“

„Budeme se modlit k bohům a dělat, co je v našich silách. Víc udělat nemůžem, co?“ Bomilcar natáhl pohár k Muttovi, aby mu nalil.

Tohle se Hannovi moc nelíbilo. Nechtěl se spokojit s neúspěchem nebo v nejlepším případě s tím, že pro věc udělal maximum. To zavání poraženectvím. Potom si vybavil Aurelii, jak vypadala té noci před jejich domem nedaleko Capuy, ucítil tepání ve slabinách a na okamžik zapomněl na Sicílii i na svůj úkol. Trápilo ho, že se s ní nepokusil sejít znovu. Ale stejně by to nemělo žádný smysl. Měla před svatbou a v té válce stáli na opačných stranách. Nejlepší by udělal, kdyby na ni zapomněl. Jenže to nedokázal. Nemohl. Vzpomínky se mu vrátily. Bohové, jak bylo krásné líbat se s ní. Proč jí neposlal nějakou zprávu? Nejspíš by se k ní nedostala, ale zkusit to měl. Vtom ho něco napadlo. Dloubl loktem do Bomilcara. „Pojedeš cestou na sever před Capuu?“

„Je to poslední spřátelený město před Římem, tak nejspíš jo. Proč?“

Hanno hned neodpověděl. Je to bláznovství, pomyslel si smutně. Capua se před nějakou dobou přidala na Hannibalovu stranu. Ti, co zůstali věrní republice, z města uprchli. Copak by se Aureliina matka, její otec a taky její manžel přidali k nepříteli? V Capui určitě nebude. Smutně si vzdychl. „To je jedno.“

Bomilcar se na něj tázavě podíval, ale mlčel. Zato Mutt se zasvěceně zasmál. „Jde o tu ženu, že jo?“

„Proč si to myslíš?“ zeptal se ho a bál se, že se Mutt zmíní o jeho ilegálních výletech před bitvou u Kann. Bomilcar byl sice přítel, ale čím méně ví, tím líp.

Muttův pohled jako by říkal: Nemusíš se bát. Mrkl na Bomilcara a potom si prohlížel Hanna. „Vidím vám to na očích, pane. Vypadáte jako náměsíčný tele.“

Je to na mně tak poznat? zarazil se Hanno. Ještě že ve tmě není vidět, jak se červená.

„Kdo to je?“ zeptal se Bomilcar.

Sakra, proč by to Bomilcar nemohl vědět? Copak je zrada mít rád ženu, která čirou náhodou patří k nepřátelům? „Je to sestra toho Římana, který mě koupil. Jmenuje se Aurelia.“

„Je hezká?“ vyzvídal Mutt dychtivě.

„Moc.“ Hanno popsal Aurelii, jak vypadala tu noc, kdy se setkali u statku její rodiny. Dospělá žena, s ženskými křivkami. Ereke ještě zesílila, a tak si poposedl, aby to zakryl.

Ti dva se zasmáli. „Musí to být kráska, když si ji pamatuješ po tak dlouhý době,“ podotkl Bomilcar.

Hanno byl rád, že Mutt nic neprozradil. Aurelia už je stejně nějakou dobu vdaná. Pokud ví, má jedno nebo dvě děti. Taký je klidně možné, že zemřela při porodu... *Přestaň s tím. Žije.*

„Chceš, abych ji v Capui vyhledal?“ zeptal se Bomilcar potichu. „A předal jí vzkaz?“

„To je od tebe hezký, ale ona tam nebude,“ vysvětlil mu rychle Hanno a šel přiložit na oheň, aby zakryl rozpaky.

„Zapomeňte na ni, pane. Už ji nikdy neuvidíte,“ radil mu Mutt. Pozvedl pohár a láskyplně ho otáčel v ruce. „Nejlepší je věnovat lásku tomuhle. Všude nějaký víno najdete. Třeba kyselý, ale pokaždý odvede dobrou práci.“

Hanno vrhl na Muttu rozzlobený pohled. To si myslel taky, když utekl s Quintem, ale pak se s Aurelií setkal znovu. Nechtěl by se připravit o naději, že by se to mohlo opakovat. To by bylo příliš kruté. Všechno ostatní v jeho životě se točilo kolem války a smrti a povinnosti vůči Hannibalovi a Kartágu. Tahle jediná věc byla jenom jeho. „To je něco jinýho,“ zamumlal.

„První láska,“ prohlásil Mutt. „Bejt tak znova mladej.“

Hanno na něj chrstl zbytek vína.

Mutt zmlkl.

„Pověz mi, co bys Aurelii řekl,“ vyzval ho Bomilcar. „Pokusím se ji v Capui najít. A jestli se mi to nepodaří, mohl bych zjistit, kam odjela.“

Hanno měl pocit, že si z něj Bomilcar dělá legraci, ale nevadilo mu to. Nebylo by lepší, kdyby přinesl nějakou zprávu, jakoukoli zprávu, než nic? Srdce ho zbolelo při pomyšlení, že by Bomilcar mohl Aurelii potkat. „Řekni jí..., že na ni myslím. Často. Řekni jí, že s pomocí bohů se jednoho dne setkáme...“ Zlomil se mu hlas.

Nikdo nepromluvil. Hanno pohlédl na Muttu a v jeho očích četl soucit. Evidentně ho chápal i Bomilcar. Ani uprostřed války nemusíme být bez citu, pomyslel si. Napil se vína a zadíval se do tmy.

„Jestli ji najdu, spolehni se, že jí to vyřídím,“ slíbil Bomilcar. „Děkuju,“ řekl Hanno mrzutě.

Tohle vědomí by mu mělo cestu na Sicílii trochu ulehčit.